

LEVELEK A THALASSÁHOZ

Az alábbiakban közreadjuk azokat az eddig beérkezett leveleket – érkezésük sorrendjében –, amelyeket a *Thalassa* alapításának tizedik évfordulója alkalmából feltett körkérdésünkre (Mit jelent nekem a *Thalassa*?) kaptunk a folyóirat barátaitól. (*A szerk.*)

Magának a névnek is van varázsa. Hiszen így kiáltottak fel Xenophón katonái, mikor hosszú bolyongás után megpillantották a Földközi-tengert, és tudták, hogy most már hazaérnek. Egy olyan folyóirat megjelenése tíz évvel ezelőtt, amely a pszichoanalízis interdiszciplináris összefüggéseinek szenteli működését, biztos jele volt annak, hogy fél évszázad jobb- és baloldali béklyói lehullottak a magyar szellemi életről, és hazaértünk a szellemi szabadság honába. Azt a diadalmas érzést sugallta, hogy lehet gondolkodni, írni, alkotni, anélkül, hogy az ember fejében egy cenzor megszólalna. A *Thalassára* azonban kettős feladat hárult. Miután a magyar pszichoanalízisnek saját folyóirata nem volt, a *Thalassának* be kellett tölteni a pszichoanalitikus szaklap szerepét is, miközben az interdiszciplinaritást is szolgálta. Esetismertetések, szakcikkek sora bizonyítja, hogy a *Thalassa* eleget tett annak a kihívásnak, amit a történelmi helyzet eléje tárt. Egy ilyen lehetőség a gyakorló pszichoanalitikusnak mindenképpen stimuláló – ugyanakkor a sok információ, amit a *Thalassa* korunk szellemi áramlatairól közvetít, segít bennünket abban, hogy ne zárkózzunk be rendelőnk elefántcsonttoronyába, hanem felismerjük azt a kulturális kontextust, amelyben dolgozunk és élünk. Csak azt kívánhatom, hogy a *Thalassa* továbbra is tegyen eleget

kettős feladatának, és szolgálja az emberről való gondolkodásunk izgalmas ügyét! Boldog születésnapot!

Vikár György

* * *

Párizs, 1999. szeptember 22.

Kedves Kollégák,

Nem könnyű dolog megmondani, hogy mit jelent nekem a *Thalassa*. Mindig nagyon örülök, amikor megérkezik, kinyitom a tartalomjegyzéket, tele van érdekes cikkekkel. De amikor nekikezdem elolvasni, akkor kezdődik a frusztráció. Valaki, aki a gimnázium első éveiben hagyta el az országot, annak nincs meg a szükséges szókincse ezeket az írásokat megérteni. Annál kevésbé, hogy az analitikus terminológia nagyon megváltozott. Ferenczit lefordítani franciára, az nem probléma nekem. Minden fontos szónak latin a gyökere, és könnyen érthető.

Az igyekezet találni szép, igazi magyar szavakat ezeknek a latin szavaknak helyébe nem könnyíti meg a külföldön élő magyar születésűeknek a dolgát. Ez még azokra is érvényes, akik későbben utaztak el, mint én.

Nem tudom, hogy lehet-e ezen segíteni; talán könnyebb volna, ha minden cikknek lenne összefoglalása angolul és franciául. Nem tudom, hogy ez megvalósítható-e, de hát jobb ötletem nincs.

Mindenképpen jó születésnapot kívánok a *Thalassának* a tízéves évfordulóra, *with many happy returns* ahogy mondják az angolok.

Judith Dupont

* * *

Átnézve a *Thalassa* tíz évfolyamát, úgy gondolom, hogy a folyóirat olvasói közül egy sincs, aki minden szám minden cikkét elolvasta volna, sőt meg is értette volna. A *Thalassa* olyan széles spektrumú, nagy területeket átívelő tanulmányokat tartalmaz a klasszikus pszichoanalízistől a szociálpszichológiáig és a pszichoanalízis filozófiájáig, hogy mindet, az összeset aligha értjük. Hiszen szerepelnek benne magyar analitikusok írásai, történeti áttekintést nyújt

Ferencziről, a holocaust túlélőiről, az ötvenes évek pszichológiaellenességéről, a jelen kötődéseméleti kutatásokról. Rálátást nyerhetünk az orosz pszichoanalízis viszontagságaira, a franciák lacani „elhajlására”, a filozófusok értelmezéseire, akik a tudattalan folyamatok freudi értelmezését az értelmezés tudományává, hermeneutikává alakították és még sok másra, amit röviden kifejezni sem tudnék. Így, mint a *Thalassa* olvasója és néha cikkírója, úgy hiszem, egyetlen olvasó van, aki egyben szerkesztő, főszerkesztő, lektor és a folyóirat fennmaradásáért küzdő szervezője is, aki az összes terület ismerője, kritikusa, mindentudója és tudósa egyben: Erős Ferenc.

Ezért tisztelem Erős Ferencet, és az iránta való nagyrabecsülésemet szeretném kifejezni a *Thalassa* tízéves évfordulója alkalmából, további tíz éves, huszonöt éves, ötven éves évfordulókat kívánva neki és hűséges munkatársának, Kovács Annának.

1999. szept. 30.

Nemes Livia

* * *

Boldog születésnapot, *Thalassa!*

A *Thalassa* életteli, kimagaslóan eredményes hangja volt az, amely több mint ötvenévnvi megszakítás után visszaemelte a pszichoanalízist a magyar kulturális élet középpontjába. Mindez különösen jelentős fejlemény, mert a Budapesti Pszichoanalitikus Iskola – melyet olyan kimagasló személyiségek indítottak útjára, mint Ferenczi és Hermann –, az idők során a legmaradandóbb hozzájárulást adta a pszichoanalízis fejlődéséhez Freud és Breuer munkássága óta. Intellektuális igényessége és színvonala világszerre a legjobb soraiba emeli a folyóiratot. Tanulmányai oly mélyrehatóak, áttekintőek, hogy azokkal csak a nagy presztízsű német PSYCHE beszámoló mérhető össze. Gratulálok! És kívánom, hogy e remek munka folytatódjék az elkövetkezendő tíz évben és még azon túl is.

Üdvözlettel
Nicholas Rand

* * *

Gratulálok Erős Ferenc szerkesztőnek – és persze magunknak, kiváltságos olvasóknak is – ezen a kerek évfordulón, és szívből köszönetet mondok a nagy vállalkozásért, és különösen a kitartásért nehéz gazdasági körülmények között. Hálás vagyok, hogy van ilyen kiadvány, amely a pszichoanalitikus, a kulturális és a humanisztikus érdeklődést fenntartja és gondozza. Nekem, mint Nyugaton élő egykori magyarnak és mint analitikusnak még az lenne a kívánságom, hogy a *Thalassa* idegen nyelven (pl. angolul) is rendszeresen megjelenjen, hogy nyugati kollégáink is megismerkedhessenek vele.

Zürich, 1999. október 7.

Judith Valk

A 38. szám tartalmából

Replika-monológ

Világjáró pincér (Kasza László monológja)

Használatelméletek a videokultúrában

Dessewffy Tibor és Gayer Zoltán, David Morley, Klaus Bruhn Jensen valamint Roger Silverstone írásai

Nagyvárosok vándorai

Ulf Hannerz, Niedermüller Péter, Ayse C. Caglar és Paul A. Silverstein írásai

Replikázás

Syed Farid Alatas tanulmánya

E-rovat

Nyíri Kristóf

Repertórium